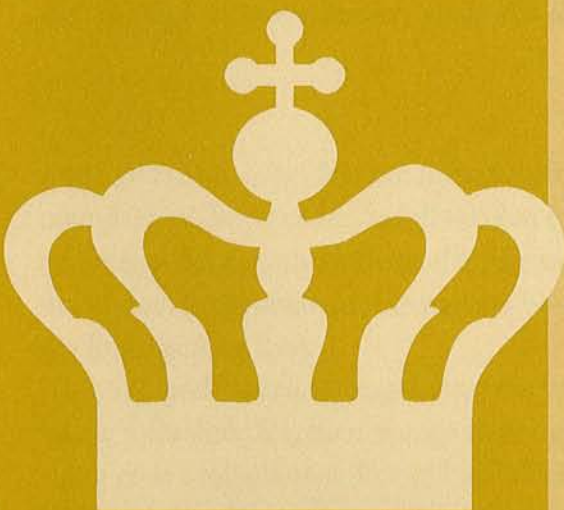

Prøve i Dansk 3

Maj-juni 2007

Skriftlig del

Teksthæfte

Læseforståelse 2

Delprøve 2: Folkeskolen

Der er et teksthæfte og et opgavehæfte.
Læs først instruktionen i opgavehæftet.

- Hjælpemidler: Alle ordbøger
- Tid: 75 minutter

Folkeskolen meget bedre end sit rygte

Af Dorthe Brøker Kristensen

– Det er en stor dag, når koden knækkes, og et af børnene pludselig begynder at læse – eller som i dag, da vi var i teatret, og en lille gut var ved at kravle helt op på skødet af mig, fordi der lige var noget meget vigtigt, han skulle fortælle mig. Så er det dejligt at være lærer, siger 49-årige Anne Dorte Bojer Nielsen.

Anne Dorte har arbejdet som folkeskolelærer i mange år, og hun mener, at folkeskolen er meget bedre end det negative billede, der ofte bliver tegnet af den, fordi nogle problemskoler bliver trukket frem igen og igen.

– Jeg kan godt forstå, at nogle forældre vælger den lokale folkeskole fra, men mange steder går det jo rigtig godt i folkeskolen. Det er bare aldrig det, man hører, men kun de negative historier fra Volls-mose eller Indre Nørrebro.

Hun har ikke fortrudt, at hun blev folkeskolelærer trods den meget negative omtale af hendes område.

– Jeg kan se, jeg gør en forskel hver dag, og børnene lærer det, de skal. Samtidig er det nogle glade børn, som godt kan lide at komme i skole, og det er også vigtigt, da det jo er starten på et langt liv med undervisning for mange af dem, siger Anne Dorte.

Den massive kritik af folkeskolen er selvfølgelig af og til oppe at vende på lærerværelset, og Anne Dorte deler det synspunkt, at folkeskolen selvfølgelig hele tiden skal udvikles og gøres bedre – men det er ikke altid helt let.

Børn i dag er små individualister

– De muligheder, vi har, og de krav, der stilles, stemmer ikke altid overens, og det kan gøre det svært at ændre ting. Nutidens børn skal gerne høres, når de vil høres, men det kan jo ikke altid lade sig gøre i en klasse med måske 26 elever. Vi skal rumme mange forskellige børn, og det gør vi også gerne, men det er ikke helt løgn, når man siger, at nutidens børn er små individualister, der tænker på mig, mig og mig. Derfor er den sociale træning noget af det, vi bruger meget tid på i 1. klasse, hvor børnene skal finde ud af at være en del af en gruppe, og vi skal have klassen til at fungere som et hele. Det nytter jo ikke noget, at de alle vil fortælle, at abe begynder med "a", fordi de er vant til at blive hørt, hver gang de har noget at sige. På den måde er der mange småting, vi skal have styr på, siger Anne Dorte.

– Man er underviser og opdrager og nogle gange også både pædagog og psykolog, og det kræver meget af én. Men det er også det, der gør, at det er spændende at være lærer – at man ikke bare er en lektor, der står og docerer ved katederet, men at

Foto: Polfoto

det bliver meget mere menneskeligt. Og at man lærer børnene at kende på en mere personlig måde, siger Anne Dorte.

I Danmark er det ikke kun det faglige, vi vægter; vi har også til opgave at gøre vores elever til sociale og gode mennesker, der kan fungere i samfundet, fordi de har fået et godt fundament at bygge videre på, og det er det, vi er leveringsdygtige i i folkeskolen. For mig at se hænger det faglige og det sociale sammen – man er nødt til at have nogle sociale færdigheder for at kunne lære noget, siger Anne Dorte.

Hun var ikke i tvivl, da hun skulle i gang med job-søgning efter seminarieret.

– Jeg søgte kun stillinger i folkeskolen. Jeg har den indstilling, at vi lever i et samfund, der er mangfoldigt. Og trods vores forskelligheder skal der være plads til alle, og det er der i folkeskolen.

Der skal være et engageret og godt alternativ til de forældre, der ikke har ressourcer til at sende deres børn på en privatskole. Og det er folkeskolen.

Desuden tror jeg ikke på, at fordi man betaler for sit barns skolegang, så bliver den nødvendigvis bedre. Børn har godt af at blive tvunget til at være mere åbne over for helt andre måder at leve på.

Det er meget sundt at opleve forskellighed.

Hun er ikke i tvivl om, at hun og hendes kolleger er mindst lige så engagerede, som hvis de havde været ansat på en privatskole.

– Vi er måske nogle gange mere engagerede eller finder på flere tossede ting, fordi nogle af de børn, vi har, ikke oplever det helt vilde derhjemme, og vi har lyst til at gøre noget for dem.

Kilde: Femina nr. 47, 2005.

Væk med laveste fællesnævner

Af Henrik Dannemand

– Folkeskolen har fokuseret alt for meget på det sociale og for lidt på kundskaber, siger Kathrine Lilleør, præst og formand for Grundskolerådet. Hun ønsker karakterer fra 5. klasse, stærke princip-faste skoleledere og mere albuerum til lærerne. Vejen til en bedre folkeskole er kundskaber, kundskaber og kundskaber.

Kathrine Lilleør er ikke et sekund i tvivl, når man beder hende udpege folkeskolens største problem.

– Der er behov for, at vi understreger, at det er kundskaber og faglighed, der er i centrum. Folkeskolen er ikke en container til opbevaring af børn, og den er heller ikke fortrinsvis en opdragende instans. Folkeskolens opgave er at give børnene færdigheder og kundskaber, så de kan klare sig på arbejdsmarkedet og være medbestemmende borgere i samfundet.

– Der har været for stor fokus på folkeskolens socialt opdragende rolle. Man kan se det på læreruddannelsens fokusering på det pædagogiske i mange år. Det pædagogiske er ved gud vigtigt, men det kan aldrig blive vigtigere, end at lærerne får en faglig indsigt, så de har noget at give videre af.

– Folkeskolen er præget af et menneskesyn grundlagt i 70'erne, hvor man underviser efter "laveste fællesnævner", siger Kathrine Lilleør.

– Det fællesskab, man har etableret i folkeskolen de senere år, har været et fællesskab, der hele tiden tager hensyn til de svageste elever og lader dem sætte standarden.

Er det ikke godt, at man tager hensyn til de svageste?

– Man skal altid tage hensyn til de svageste. Men det skal ikke være de svageste elevers niveau – hverken dem med disciplinære eller dem med faglige problemer – som i det daglige sætter dagsordenen. Det fællesskab, folkeskolen skal genopfinde, er et fællesskab funderet på, at alle ikke er ens, men at alle er lige. Man kan kun ånde i et fællesskab, hvor man har lov til at være forskellige.

Større fleksibilitet

For at kunne gøre det mener Kathrine Lilleør, at folkeskolen må gøre op med det traditionelle klasseprincip, hvor eleverne altid undervises i den samme klasse.

– Der er brug for større fleksibilitet, siger hun. En del af undervisningen skal fortsat foregå i klassen, men på andre tidspunkter skal eleverne kunne deles i hold på kryds og tværs af klasser og klassetrin. Det vil gøre folkeskolen mere rummelig og betyde, at skolen i langt højere grad kan opfylde den enkelte elevs behov, sådan som folkeskoleloven med den såkaldte differentierede undervisning også lægger op til, siger hun.

– Hvis elever og forældre føler, at der bliver taget individuelle hensyn, bliver der også mere forståelse for at tage hensyn til andre. Hvis man derimod føler, at man altid skal træde til side for andres behov, f.eks. fordi de er urolige og dominerer, så bliver tolerancetærskelen fra forældrenes side forståeligt nok lavere.

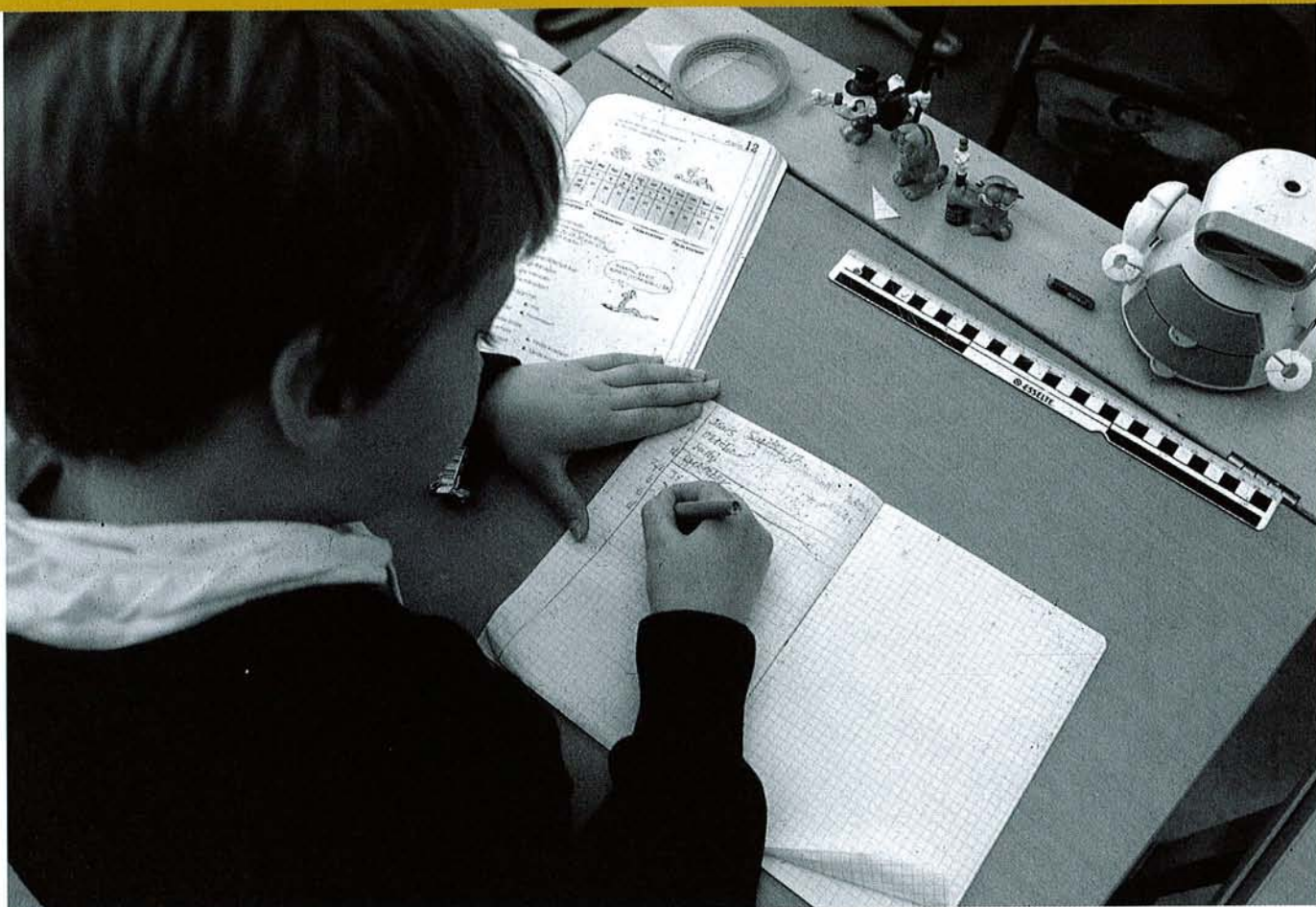

Foto: Polfoto

Er problemet tværtimod ikke, at forældre synes, at deres børns behov ikke skal vige for fællesskabet?

– Sådan nogle forældre findes da, men der er også rigtig mange forældre, som er optaget af, at deres børn får en ordentlig skolegang og lærer at give plads til andre.

– Ud over fagligheden vil det være afgørende for folkeskolens kvalitet, at lærerne via deres faglighed får større autoritet og albuerum, og at skolerne får stærke ledere, siger Kathrine Lilleør.

– På mange måder drejer disse år sig om, at lærerne bliver mere selvsikre og myndige. Der er brug for myndige lærere – og heldigvis har vi en del af dem.

Blander forældre sig for meget?

– Jamen, de blander sig så meget, som de kan få lov til, og nogle steder får de lov til at blande sig for meget. Jeg kender en del lærere og ved, at forældre ringer hjem til dem på alle tider af døgnet. Lærere er jo jaget vildt, og forældrenes hen-

vendelser handler ofte om sociale problemer. De stakkels lærere skal lave sociale ting i klassen og dit og dat for netop at imødekomme den der gode stemning, som alle forestiller sig hersker hele tiden. Måske skulle lærerne bare turde sige: Vi skal altså nå Christian IV i denne uge, og jeg sidder og forbereder mig, og så må vi vente til næste uge med at diskutere, at Christian og Jens skændes.

Tidligere karakterer

En Gallup-undersøgelse, Berlingske Tidende har offentliggjort, viser, at 42 % af forældrene gerne vil have, at eleverne får karakterer før 8. klasse, mens 55 % er tilfredse med det nuværende karakter-system. Og hverken lærerne eller undervisningsministeren vil ændre karaktersystemet.

– Jeg kan få ondt i ørerne af at skulle høre, at det er så synd for de svage elever, hvis de mister selvtilliden ved for tidligt at få at vide, hvor de står. Vi skal kunne tale om tingene. Man kan godt give en

Fotos: Polfoto

karakter og en mundtlig udtalelse, som ikke fratager folk selvtiliden, men som samtidig også fortæller dem, på hvilket niveau de ligger. Hvordan skal man ellers kunne arbejde med sit niveau?

Hvad med de svage elever?

– Man har meget travlt med at give børnene selvtilid og tro på, at de er gode nok, selv om de ikke kan så meget. Jeg kan ikke være andet end enig i, at man skal give børn troen på sig selv, men skolen er altså et læringssted, og man må fortælle det, hvis en elev ligger til et 5-tal i stavning. Jeg har ikke det samme problem med karakterer som andre. Jeg synes, der er en tendens til at tage fløjlshandsker på, hvor det måske er mere skadeligt end gavnligt. Man fratager den dårlige elev muligheden for en personlig sejr ved at gå en karakter op.

– Det gør mig meget forstemt, når jeg møder tidligere konfirmander, som ryger ud i nederlag, som folkeskolen ikke har villet konfrontere dem med. De svage elever kan blive færdige med skolen, uden

nogen tør sige til dem, at deres kundskaber ikke er gode, og så får de det først at vide, når de ikke kan klare 1. g, eller når de ikke kan få en læreplads. Det er meget råt, fordi folkeskolen ikke har fortalt dem, hvor de står. Skolen skal omsorgsfuldt fortælle dem det og hjælpe dem videre. Samtidig møder jeg også mange unge, der har en stor tro på sig selv, men man kunne ønske, at deres selvværd stod mål med deres kundskaber. Det kan måske skyldes, at der ikke er nogen, som har villet risikere at give dem et nederlag ved at fortælle dem, at der er ting, de ikke kan, og som de burde arbejde med.

Berlingske Tidende, 10. august 2003.